

Warszawa, dnia 21 grudnia 2022 r.

KK-0058-0126(1)/22

Pani
Dorota Cabańska
Główny Inspektor
Nadzoru Budowlanego

Szanowna Pani Minister,

W związku z prowadzonymi pracami legislacyjnymi nad zmianą przepisów *ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw* (projekt z dnia 16 listopada 2022 r., numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD427) pragnę podkreślić, że ze zrozumieniem *przyjmujemy* propozycję, aby organy nadzoru budowlanego miały zapewniony czynny udział w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Po ponownej analizie przepisów projektu w powyższym zakresie dostrzegamy jednak pewne nieścisłości, z uwagi na które zwracam się z prośbą o rozważenie konieczności modyfikacji przepisów w zakresie zasad prowadzenia postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie we wskazanym poniżej zakresie i zasad udziału w tym postępowaniu organów nadzoru budowlanego.

Biorąc pod uwagę propozycje nowych rozwiązań, przy jednoczesnym utrzymaniu niektórych przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.) w zakresie rozwiązań dotyczących postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, jak i ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 1117 z późn. zm.) należy zauważyć, że mogą powstać istotne wątpliwości interpretacyjne utrudniające przebieg tego rodzaju postępowań oraz spory kompetencyjne.

Dostrzegając to niebezpieczeństwo oraz dbając o dobrą i merytoryczną współpracę organów samorządu zawodowego z organami nadzoru budowlanego w zakresie prowadzonych postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie pragnę zaproponować rozwiązania, które z jednej strony zapewnią czynny udział w tym postępowaniu organom nadzoru budowlanego, nie obciążając ich dodatkowymi obowiązkami, z drugiej zaś strony usprawnią przebieg tych postępowań.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że warto rozważyć zmianę art. 97 ust. 1b projektu wprowadzając udział organów nadzoru budowlanego nie „na prawach strony”, jak przewiduje projekt, lecz jako „strony postępowania”, co wzmocni udział tych organów

w ramach prowadzonych postępowań, gwarantując im w nich pełen udział. Organy nadzoru budowlanego mogłyby ponadto być stroną nie tylko postępowań wszczętych z ich inicjatywy, ale w każdym postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Zdaniem PIIB, należałoby zrezygnować z propozycji regulacji, o której mowa w art. 97 ust. 1a przewidującej, że wniosek organu nadzoru budowlanego wszczyna postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Powyższa propozycja miałaby poważne negatywne konsekwencje w postaci zarzutów o niezgodność z Konstytucją RP tego przepisu, stanowiąc zarzewie sporów kompetencyjnych pomiędzy organami samorządu zawodowego inżynierów budownictwa a organami nadzoru budowlanego oraz znacznego zwiększenia obowiązków organów nadzoru budowlanego.

Należy podkreślić, że samorząd zawodowy inżynierów budownictwa jest samorządem zawodu zaufania publicznego w rozumieniu art. 17 ust.1 Konstytucji RP niezależnym w sprawowaniu swoich ustawowych obowiązków.

Propozycja umożliwiająca wszczynanie postępowań w sprawie z zakresu odpowiedzialności zawodowej przez podmiot spoza samorządu zawodowego (w tym przypadku organ nadzoru budowlanego) z pominięciem kompetencji właściwego organu samorządu zawodowego nie jest znana innym samorządom zawodów zaufania publicznego. Proponowane rozwiązanie przeczy konstytucyjnie chronionej zasadzie samorządności, dlatego też zwracam się z prośbą o rozważenie rezygnacji z przedmiotowego rozwiązania.

Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie powinny być składane przez organy nadzoru budowlanego do rzeczników odpowiedzialności zawodowej z gwarancją udziału organów nadzoru budowlanego w tych postępowaniach jako stron.

Należy też podkreślić praktyczny aspekt tego zagadnienia. Złożenie przez organ nadzoru budowlanego wniosku o wszczęcie postępowania wprost do sądu dyscyplinarnego powoduje konflikt pomiędzy tym organem a kompetencjami rzeczników odpowiedzialności zawodowej, którzy są oskarżycielami w tym postępowaniu zgodnie z ustawą o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Ponadto organ nadzoru budowlanego, inaczej niż ma to miejsce obecnie, będzie musiał sporządzić prawidłowy i kompletny wniosek o wszczęcie postępowania poprzedzony postępowaniem wyjaśniającym z postawieniem zarzutu obwinionemu włącznie. Nadzór budowlany będzie zobowiązany ponadto do precyzyjnego określenia zarzutów stawianych obwinionemu z udokumentowaniem jego danych osobowych, uprawnień budowlanych, członkostwa w izbie, naruszonych przepisów w zakresie, który stanowi obecnie podstawę wszczęcia postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Aktualnie składane przez organy nadzoru budowlanego wnioski nie spełniają tych wymagań, a do ich prawidłowego sformułowania zobowiązani są rzecznicy odpowiedzialności zawodowej.

Braki wniosku o ukaranie będą pociągały za sobą konieczność wezwania organów nadzoru budowlanego przez sądy dyscyplinarne do jego sprecyzowania i ewentualnego uzupełnienia, co nie uprości, lecz skomplikuje i wydłuży przebieg postępowań obciążając organy nadzoru budowlanego dodatkowymi obowiązkami. Nie uzupełnienie wniosku skutkować będzie umarzeniem postępowań wszczętych na wniosek organów nadzoru budowlanego. Warto zatem rozważyć pozostawienie roli oskarżyciela, w tym formułowania wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie organom samorządu zawodowego, przy zapewnieniu organom nadzoru budowlanego prawa strony w postępowaniu wyjaśniającym przed rzecznikiem i w postępowaniu orzeczniczym przed sądem dyscyplinarnym.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że przyznanie organom nadzoru budowlanego praw przysługujących stronom postępowania, z wyjątkiem możliwości wszczęcia postępowania przed sądem z pominięciem rzeczników, zapewni tym organom czynny udział w postępowaniu oraz możliwość zaskarżania wszystkich podejmowanych w nim rozstrzygnięć.

Wobec powyższego proponujemy również zmianę treści przepisu art. 100 Prawa budowlanego poprzez obniżenie górnej granicy czasowej w zakresie przedawnienia z 10 lat do 5 lat od popełnienia czynu. Z uwagi na czynny udział organów nadzoru budowlanego w prowadzonych przez organy samorządu zawodowego postępowaniach w sprawie odpowiedzialności zawodowej nie zachodzi bowiem niebezpieczeństwo przedawnienia w zakresie wszczęcia postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

W załączeniu przedstawiam propozycję zmian odpowiednich przepisów Prawa budowlanego we wskazanym powyżej zakresie. Ufam, że zaproponowane zmiany spotkają się ze zrozumieniem i akceptacją Pani Minister, ponieważ mają one na celu z jednej strony ułatwienie i przyspieszenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, z drugiej zaś zapewnienie w nich czynnego udziału organom nadzoru budowlanego. Jednocześnie wyrażam gotowość do dalszej współpracy w ramach prowadzonych prac legislacyjnych nad przepisami ustawy - Prawo budowlane.

Załącz.: propozycja zmian przepisów w zakresie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie

Z poważaniem,

*Prezes Krajowej Rady
Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa*

Mariusz Dobrzeński
(dokument podpisany elektronicznie)

Propozycja zmian przepisów w zakresie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie

Art. 97 otrzymuje brzmienie:

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa, właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.
2. Organ nadzoru budowlanego, właściwy dla miejsca popełnienia czynu, występuje jako strona w postępowaniu wyjaśniającym oraz w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.
3. Wniosek organu nadzoru budowlanego wszczyna postępowanie wyjaśniające, w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać dane osobowe obwinionego, posiadane przez niego uprawnienia budowlane i zaświadczenia o członkostwie w izbie, określenie zarzucanego czynu, miejsca i czasu jego popełnienia oraz pełnionej przez obwinionego samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie wraz ze wskazaniem naruszonych przepisów, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz dowody przeprowadzone w toku postępowania wyjaśniającego.

Art. 100 otrzymuje brzmienie:

Nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 3 lat od dnia powzięcia przez organ nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu powodującego tę odpowiedzialność i po upływie 5 lat od popełnienia czynu.